

Utnevnelse av ridder 1. Klasse St. Olavs Orden – Seniorgeolog Harald Brekke

Utdeles torsdag 12. september 2023, Boen Gård

Kjære Harald Brekke,

Kjære alle sammen,

Det er med stor glede jeg står her på oppdrag fra av H.M. Kongen for å overrekke bevisene på at seniorgeolog Harald Brekke er utnevnt til Ridder av første klasse av Den Kongelige Norske St. Olavs Orden.

At Kongen har utnevnt deg til St. Olavsordenen er en anerkjennelse av din årelange innsats innen geologi og kontinentalsokkelforvaltning.

Jeg skal overrekke diplom og ridderkors, men jeg vil først få lov til å si noen ord.

St. Olavs Orden er en av det norske samfunns høyeste utmerkelser, kun rangert etter Krigskorset og Medalje for Borgerdåd. St. Olavs Orden tildeles som belønning for utmerkede fortjenester for fedrelandet og menneskeheten.

Etter den franske revolusjon ble kongelige ordener og de privilegiene som fulgte med, avskaffet. Det ble innført nye utmerkelser, basert på prinsipper om likeverd, for å belønne de som hadde gjort en ekstraordinær innsats. Da kong Oskar stiftet St. Olavs Orden – oppkalt etter vår helgenkonge Olav den hellige –, var det etter dette forbildet. Dette prinsippet gjenspeiles også i Grunnloven som bestemmer at Kongen kan utnevne Ordenen til hvem han vil, til belønning for «utmerket Fortjeneste».

Og det er nettopp en utmerket tjeneste og ekstraordinær innsats du har gjort, Harald. Gjennom din kunnskap innen geologi og det arbeidet du har vært med på, har du og dine kolleger bidratt til å etablere yttergrenser på kontinentalsokkelen både her hjemme og flere steder ute i verden.

Vi i Norge takker deg for din uvurderlige innsats for å avklare de havrettslige forholdene som, i tillegg til å avklare rettigheter, også har gitt oss det juridiske grunnlaget for vårt oljeeventyr og vår fiskeriforvaltning.

Det er også en hel verden som har nytt godt av din faglighet og diplomatiske innsats. Du var med i 15 år i FNs Kontinentalsokkelkommisjon, – i egenskap av både viseformann og fungerende formann. Du har vært en viktig stemme i utviklingen av det omfattende, krevende og nyskapende arbeidet som har lagt grunnlaget for hvordan kyststater i dag utarbeider dokumentasjon for sine rettigheter til egen kontinentalsokkel.

Ditt internasjonale omdømme er viktig for arbeidet med å fremme Norges interesser på den havrettslige arena. Du ble valgt til å lede arbeidet med yttergrensene for kontinentalsokkene utenfor Australia, New Zealand og Japan.

Du har hatt et særlig hjerte for såkalte «utviklingsland». Du var koordinator og faglig rådgiver da Mauretania, Senegal, Kapp Verde, Gambia, Guineas Bissau, Guinea og Sierra Leone arbeidet frem en felles dokumentasjon for utstrekningen av sine kontinentalsokler.

Du har også vært en pådriver for arktisk samarbeid om avklaring av grensene i Polhavet. Både Canada, Danmark og Russland valgte å bruke deg som sin faglige rådgiver i denne prosessen.

Den norske stat brukte deg som vår faglige prosjektleder da vi dokumenterte utstrekningen av vår kontinentalsokkel i Polhavet, Barentshavet og Norskehavet, samt utenfor Bouvetøya og Dronning Maud Land.

Gjennom din sjeldne kompetanse og erfaring har du aktivt fremmet norske interesser, samtidig som din internasjonale innsats har skapt resultater svært mange land og mennesker nyter godt av. Forvaltning av ressurser fra vår kontinentalsokkel har satt standarden for alle verdens kyststater.

Å etablere lands havområder og undersjøiske landområder er et arbeid som krever solid fagkompetanse, utholdenhet og samarbeidsevne. Det trengs også vilje og entusiasme. Det har du, Harald. Utenriksdepartement oppsummerer din innsats i en enkel setning: «Betydningen av Harald Brekkes innsats for Norge, en rekke utviklingsland og det internasjonale samfunn kan ikke overvurderes!» Det er ikke mange forunt å få en slik sluttattest!

Hans Børli skriver om «Et spor som varer»:

Jeg mumler en bønn
under mi veglause vandring.
– La det bli noe igjen etter meg
gamle Gud,
eller hva du heter
du som tier bak solefallet.
La ikke livet mitt bli som
å tråkke i mjellsnøen
ei natt det blåser og snør.
Og lutende under min grå tyngde
hører jeg en stemme bak i hodet, stille
som skygger på veggen i lampelys: – Be om
sommerfuglvinger til din tanke
hvis du vil sette et spor som varer.

Kjære Harald,

Du har satt spor i Norges historie. Og du har satt spor hos alle kolleger og mennesker du har samarbeidet med både nasjonalt og internasjonalt.

Jeg vil be deg komme frem for å motta diplommet og ordenen som et tydelig tegn på det arbeidet og de spor du har satt.

Så har H. M. Kongen bedt meg si at du vil bli invitert til audiens på Slottet.

Da gjenstår det bare å igjen si, gratulerer så mye!